

Виконання флагманських проєктів з безбар'єрності в Одеській області у 2025 році

Флагманський проєкт Міністерства охорони здоров'я України.

1. «Розвиток системи реабілітаційної допомоги».

Метою створення мережі реабілітаційних закладів є впровадження надання відповідних послуг в стаціонарних умовах в усіх медичних установах кластерного та надкластерного рівня.

Серед закладів охорони здоров'я спроможної мережі у 2025 році договори з Національною службою здоров'я України (далі - НСЗУ) за пакетами медичних послуг реабілітації в стаціонарних умовах уклали 10 з 15 установ кластерного та надкластерного рівнів.

Наразі, актуальним питанням для відповідних лікарень залишається матеріально-технічне та кадрове забезпечення реабілітаційних відділень.

Адміністрацією закладів охорони здоров'я, в яких передбачено розбудову визначених структурних підрозділів вживаються необхідні заходи щодо залучення до реалізації проєктів міжнародних фінансових донорів.

Серед організацій, якими розглядається питання підтримки закладів охорони здоров'я з питань розбудови реабілітаційних відділень: «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit», «Expertise France», представники проєкту «APPU» та інші.

Комунальними некомерційними підприємствами «Біляївська багатoproфільна лікарня» Біляївської міської ради, «Роздільнянська багатoproфільна лікарня» Роздільнянської міської ради та «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради підписано меморандуми про співпрацю з Французьким агентством розвитку та «Expertise France».

Відповідними проєктами передбачено надання підтримки закладам охорони здоров'я в реалізації інфраструктурного компоненту розбудови відділень та надання профільного обладнання.

Також в межах меморандуму передбачено підтримку у створенні структурних підрозділів, Центрив ментального здоров'я, в низці лікарень спроможної мережі.

Комунальним некомерційним підприємством «Балтська багатoproфільна лікарня» Балтської міської ради укладено меморандум про співпрацю з Національною Асамблеєю людей з інвалідністю України щодо підтримки закладу в питаннях створення реабілітаційного відділення.

В межах проєкту медичною установою вже отримано профільне обладнання на суму 816,777 тис. грн.

Також, відповідно до цільової програми «Здоров'я» Балтської міської ради передбачено видатки на розбудову реабілітаційного відділення.

Рішенням Березівської міської ради затверджено експертну оцінку від 03.01.2025 № 300-К щодо кошторисної частини проєктної документації

створення відділення стаціонарної реабілітації у комунальному некомерційному підприємстві «Березівська міська центральна лікарня» Березівської міської ради, загальна вартість будівельних робіт складає 28 235,917 тис. грн.

Також, зазначимо, що комунальним некомерційним підприємством «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради, частково вирішено питання щодо необхідного кадрового складу, що дозволило розпочати надання реабілітаційної допомоги дитячому населенню та укласти договір з НСЗУ за пакетом медичних послуг «Медична реабілітація немовлят, які народилися передчасно та/або хворим протягом перших трьох років життя».

Флагманський проєкт Міністерства соціальної політики України.

2. «Раннє втручання».

В Одеській області продовжується робота щодо створення системи надання послуг раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя.

Щорічно обласною радою з питань раннього втручання затверджуються плани заходів щодо розвитку системи раннього втручання.

Рішенням ради від 24.12.2024 (протокол № 5) затверджено План роботи ради на 2025 рік.

Протягом першого півріччя 2025 року проведено 2 засідання ради, на яких були розглянуті 6 актуальних питань щодо розвитку системи раннього втручання, прийняті відповідні рішення.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції створення та розвитку системи раннього втручання на період до 2026 року» та Плану роботи обласної ради з питань раннього втручання Одеським обласним центром соціальних служб на початку 2025 року був розроблений рекомендаційний лист для центрів соціальних служб, центрів надання соціальних послуг та територіальних громад, в яких відсутні комунальні надавачі соціальних послуг, з метою активізації роботи у напрямку інформування населення щодо надання послуги раннього втручання, зокрема за серед населення, через засоби масової інформації, тощо.

Одеський обласний центр соціальних служб надіслав для розповсюдження буклет з таблицею для оцінки розвитку дітей до 3-х повних років «Червоні прапорці», в тому числі в соціальних мережах та веб-сайтах територіальних громад.

Крім того, Одеський обласний центр соціальних служб переніс скринінг (таблиця для оцінки розвитку дітей до 3-х повних років) для спрощення друку в формат Word та рекомендував фахівцям із соціальної роботи та соціальним працівникам заповнювати відповідний скринінг під час заповнення акту оцінки потреб сім'ї / особи у разі виховання у сім'ї малюків із ймовірним порушенням

розвитку та у разі підтвердження одного з чинників скринінгу направляти сім'ї для консультації до центрів раннього втручання.

Щомісячно центри соціальних служб, центри надання соціальних послуг та територіальні громади (в яких відсутні ЦСС та ЦНСП) надають КУ ООР «Центр соціальних служб» інформацію про проведену роботу, щодо проведення скринінгу та направлення до центрів раннього втручання.

Згідно з інформацією центрів соціальних служб, центрів надання соціальних послуг та територіальних громад за 6 місяців 2025 року проведено скринінг для 176 сімей, у яких виховується 245 дітей до 3-х повних років, з них 3 сім'ї, в яких 6 дітей направлено до центрів раннього втручання (Чорноморська міська ТГ, Фонтанська ТГ, Овідіопольська ТГ).

Також, 52 громади, в тому числі центри соціальних служб та центри надання соціальних послуг, розмістили інформацію про центри раннього втручання та посилення на скринінг «Червоні прапорці» на офіційних сайтах та в соціальних мережах.

Комунальною установою Одеської обласної ради «Центр соціальних служб» за підтримки Міжнародного комітету порятунку в Україні (IRC) роздруковані 500 примірників брошури «Раннє втручання».

До кінця червня буде роздрукована брошура, розроблена КУ ООР «Центр соціальних служб», у кількості 200 примірників та брошура «Червоні прапорці» у кількості 300 примірників.

Окрім цього, з початку року Центром включено тему «Раннє втручання» до програми навчання кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни/піклувальники, усиновлювачі та патронатні вихователі.

Під час занять кандидатам надається інформація про:

- суть послуги раннього втручання;
- хто може її надавати;
- чинники, що можуть свідчити про необхідність звернення;
- як самостійно провести первинний скринінг розвитку дитини;
- де в області можна отримати відповідні послуги.

Крім того, 54 громади, в тому числі центри соціальних служб та центри надання соціальних послуг розмістили інформацію про центри раннього втручання та посилення на скринінг на офіційних сайтах та в соціальних мережах.

Також, працює сайт <http://www.odesarv.org.ua>, на якому розміщено відеоролик, який розкриває сутність та основні принципи послуги раннього втручання.

Зазначений відеоролик розміщено на офіційному вебсайті Департаменту соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації, на якому ведеться окрема рубрика «Раннє втручання».

Інформація про розвиток системи раннього втручання активно поширюється в соціальних мережах.

Зокрема, обласний методичний центр раннього втручання (далі - Методичний центр) веде сторінки у соціальних мережах Facebook і Instagram; на офіційному сайті Красносільської сільської ради розміщено дорожню мапу для батьків, які виховують дітей, які перебувають у зоні ризику отримати інвалідність; у Facebook існує група «Білгород Дністровський кабінет раннього втручання».

Щомісячно проводяться зустрічі у батьківському клубі «Поговоримо про наше...»; для привернення уваги молоді до послуги раннього втручання щомісячно проводяться зустрічі-тренінги, кіноклуб з обговоренням фільмів на соціальну тематику, творчі майстерні в інклюзивному молодіжному клубі «Green light» тощо.

Обласною комплексною програмою соціальної підтримки населення на 2024-2026 роки «Соціальний захист населення в Одеській області», затвердженою розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 29.12.2024 № 1210/А-2023, передбачено видатки на забезпечення функціонування системи раннього втручання шляхом підготовки відповідних міждисциплінарних команд у сумі 50,0 тис. грн.

Групою експертів Методичного центру проводиться навчання (підвищення кваліфікації) спеціалістів і фахівців структурних підрозділів соціального захисту населення сільських, селищних і міських територіальних громад з питань раннього втручання.

Також, Методичним центром проводяться тренінги за Програмою навчання (підвищення кваліфікації) спеціалістів і фахівців, задіяних в управлінні системою раннього втручання, затвердженою Наказом Міністерства соціальної політики України від 29.09.2021 № 552.

Дитячі заклади охорони здоров'я територіальної громади м. Одеса, а саме КНП «Дитяча міська поліклініка № 2» ОМР та КНП «Дитяча міська поліклініка № 6» ОМР впроваджують заходи з раннього втручання, що відносяться до їх компетенції - розділ VII - Впровадження послуги раннього втручання Міської цільової програми «Рівність» на 2023-2025 роки, затвердженої рішенням Одеської міської ради від 03 травня 2023 року № 1142-VIII.

В рамках виконання заходів Міської цільової програми «Рівність» в КНП «Дитяча міська поліклініка № 2» Одеської міської ради та КНП «Дитяча міська поліклініка № 6» Одеської міської ради функціонують кабінети раннього втручання, де проводиться прийом та консультування маленьких пацієнтів, що проживають як у місті Одесі так і Одеській області, а також тих сімей, що виїхали за межі України.

Продовжується робота онлайн-груп психологічної підтримки для фахівців раннього втручання за участі міжнародних експертів Європейської асоціації раннього втручання Eurluaid та регулярно проводяться підготовчі навчальні семінари для роботи з сім'ями з травмою, горем та втратою, які проводять українські та міжнародні експерти.

Для ефективної роботи з впровадження послуги раннього втручання в дитячих закладах м. Одеса проводиться навчання спеціалістів команд раннього втручання м. Одеса для дитячих поліклінік, навчання проводиться безкоштовно за рахунок Міської цільової програми «Рівність» Одеської міської ради.

Спеціалістами з навчання команд дитячих міських поліклінік м. Одеса з раннього втручання проведені тренінги для батьків/законних представників дітей, які мають порушення розвитку, інвалідність чи ризик її виникнення, всього 200 осіб.

Департаментом охорони здоров'я Одеської міської ради були надані пропозиції щодо збільшення фінансування на 2025 рік Міської програми «Рівність» на 2023-2025 роки, до розділу VII - Впровадження послуги раннього втручання, п.7.3, п.7.4, п.7.5, п.7.6 - для підготовки спеціалістів раннього втручання з числа медичних працівників дитячих міських поліклінік - всього - 1500000,0 грн.

За рахунок збільшення фінансування буде відповідно збільшено кількість тренінгів для батьків чи законних представників дітей міста Одеси, які мають порушення розвитку, інвалідність чи ризик її виникнення.

Кількість інформаційних кампаній, в тому числі відео матеріали, календарі для підвищення освіченості суспільства про надання послуги раннього втручання у м. Одеса та її отримання зросла.

Не менше 1000 осіб мали можливість отримати зазначену інформацію.

На виконання рішення Міжвідомчої координаційної комісії з питань надання послуги раннього втручання Одеської міської ради від 19 червня 2024 року, враховуючи потреби у послугі раннього втручання, назріла необхідність створення мультидисциплінарних команд ще в 2-х закладах - КНП «Дитяча міська поліклініка № 5» ОМР та КНП «ДКДЦ ім. Ак. Б.Я. Резніка» Одеської міської ради.

В межах виконання заходів Міської цільової програми «Рівність» на 2023-2025 роки, в липні 2025 року планується проведення Міжнародної конференції «Літня школа раннього втручання».

Методичним центром щотижня проводиться онлайн-супервізія для команд раннього втручання Одеської області.

На супервізії команди представляють випадки зі своєї роботи та мають можливість отримати ідеї та рекомендації для покращення ефективності роботи.

Послугу раннього втручання надають 6 установ і закладів системи соціального захисту і охорони здоров'я, а саме:

- комунальна установа «Центр методичної роботи та соціальних виплат» Одеської обласної ради;

- комунальне некомерційне підприємство «Дитяча міська поліклініка № 2» Одеської міської ради»;

- комунальне некомерційне підприємство «Дитяча міська поліклініка № 6» Одеської міської ради;
- комунальне некомерційне підприємство «Білгород-Дністровський дитячий будинок-інтернат» Одеської обласної ради»;
- комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг «Родина» (м. Подільськ);
- комунальна установа «Центр раннього втручання, соціально психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями» Овідіопольської селищної ради.

Послугу раннього втручання у 6 установах і закладах системи соціального захисту і охорони здоров'я отримали / отримує понад 400 сімей (дітей).

3. «Підтримане проживання».

З 2013 року на базі Одеського дитячого будинку-інтернату функціонує відділення підтриманого проживання, яке розраховане на 40 ліжко-місць, в якому соціальну послугу підтриманого проживання отримують 38 осіб (дівчат).

З 2017 року на базі зазначеного відділення облаштовано «соціальний гуртожиток» на 10 осіб, з кімнатами на 2 особи та кухнею-студією, оснащеною сучасною електропобутовою технікою.

Підопічні соціального гуртожитку під соціальним супроводом та контролем відповідних фахівців будинку-інтернату готують їжу за власним уподобанням та здійснюють особисте самообслуговування.

Після проходження трудового стажування підопічні за висновком реабілітаційної комісії працевлаштовуються в установі на вакантні посади, які не потребують спеціальної освіти: прибиральниця, двірник, посудомийка, роздавальниця, кухонний працівник.

У даний час в установі працевлаштовані 6 осіб.

4. «Формула гідного повернення до цивільного життя».

В усіх 91 територіальній громаді Одеської області в ЦНАПах запроваджено «Єдине вікно» для ветеранів.

Для надання адмінпослуг на дому за зверненнями громадян та оформлення соціальних гарантій, 14 ЦНАПів територіальних громад (Арцизької, Біляївської, Болградської, Кодимської, Роздільної, Чорноморської міських рад, Доброславської, Любашівської; Окнянської, Тарутинської селищних рад, Виноградівкої, Саф'янівської, Старокозацької, Шабівської сільських рад) отримали мобільні кейси.

Активно використовують їх 4 громади: Біляївська міська, Окнянська селищна, Старокозацька та Шабівська сільські ради (більше 400 виїздів).

Інші територіальні громади практикують виїзні прийоми та віддалені робочі міста. Якщо є потреба, використовується транспорт територіальної громади.

На території Одеської області функціонують ветеранські простори у 8 територіальних громадах, що дозволяє централізовано надавати соціальні, консультаційні та реабілітаційні послуги ветеранам війни, а саме:

- Біляївська міська рада - Ветеран ХАБ "Сила нації";
- Вигодянська сільська рада - Ветеранський хаб при КУ "Центр надання соціальних послуг" Вигодянської сільської ради;
- Доброславська селищна рада - "VETERAN HUB DOBROSLAV" та ветеранські центри-простори у Шомполівському та Трояндівському старостинських округах;
- Одеська міська рада - КУ «Сервісний офіс «ХАБ ВЕТЕРАН», ГО «Ветеранс ХАБ ОДЕСА»;
- Комунальна установа «Одеський обласний центр підготовки населення до національного спротиву та захисту ветеранам війни»;
- Теплодарська міська рада - Ветеранський простір (ХАБ) у КУ "Центр надання соціальних послуг Теплодарської міської ради Одеського району Одеської області".
- Чорноморська міська рада - Ветеранський простір Чорноморськ;
- Південнівська міська рада - відділення «Ветеранський простір» у КЗ «Центр надання соціальних послуг Південнівської міської ради Одеського району Одеської області".
- Маяківська сільська рада - Ветеранський простір.

Ці хаби надають соціальні, інформаційні, психологічні послуги та координують волонтерські ініціативи і розширення мережі ветеранських просторів сприяє доступності послуг, посиленню соціальної інтеграції ветеранів та ефективній координації роботи між органами місцевого самоврядування, медичними закладами та громадськими організаціями.

Також, в області вживаються заходи щодо посилення координації роботи на регіональному рівні органів влади та ветеранських просторів в області.

Розпорядженням голови Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 09.06.2023 № 310/А-2023 «Про утворення координаційного центру підтримки цивільного населення при Одеській обласній державній

(військовій) адміністрації», робота Координаційного центру підтримки цивільного населення розділена на чотири категорії: ветерани війни та члени їх сімей; діти; внутрішньо переміщені особи; особи похилого віку.

На виконання протоколу засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації проведено аналіз послуг та надавачів послуг Одеської області та створена Дорожня карта для ветеранів, яка розміщена на офіційному сайті Одеської обласної державної (військової) адміністрації.

У соціальній мережі WhatsApp створені групи: «Регіональний координаційний штаб з питань ветеранської політики» з представниками органів

влади, силових структур та ветеранських організацій, «Ветеранська політика» з районними адміністраціями та територіальними громадами.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 02.08.2024 № 881 «Деякі питання забезпечення діяльності фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» в Одеській області триває процес утворення при комунальних установах соціальної сфери робочих місць за посадою «фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб».

В Одеській області при 7 районних державних (військових) адміністраціях утворені комісії з проведення відбору кандидатів на посаду фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб.

За результатами роботи комісій рекомендовано до прийняття на посаду фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб 66 осіб, які працевлаштовані в 51 комунальній установі соціальної сфери, а саме: в Подільській та Болградській територіальних громадах - по 4 особи; в Одеській громаді - по 3 особи; в Арцизькій, Балтській, Березівській, Бессарабській, Ізмаїльській, Куяльницькій, Окнянській, Чорноморській міській, Ясківській - по 2 особи; Авангардівській, Ананівській, Білгород-Дністровській, Біляївській, Буджацькій, Великомихайлівській, Дачненській, Дівізійській, Доброславській, Затишанській, Зеленогірській, Знам'янській, Катлабузькій, Кілійській, Кодимській, Коноплянській, Красносільській, Курисівській, Лиманській, Любашівській, Маразлівській, Миколаївській, Мологівській, Новоборисівській, Овідіопольській, Петровірівській, Ренійській, Роздільнянській, Розквітівській, Савранській, Саратській, Саф'янівській, Стрюківській, Таїровській, Татарбунарській, Фонтанській, Чернівській - по 1 особі.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.01.2025 № 67 «Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» Одеській області на 2025 рік виділені кошти на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни, демобілізованих осіб та заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, у сумі 16328,7 тис. грн.

На 01.10.2025 витрачено 8745,8 тис. грн.

Флагманський проєкт Міністерства внутрішніх справ України.

5. «Безбар'єрні автошколи».

З метою інформування структурних підрозділів з питань соціального захисту населення районних державних (військових) адміністрацій та сільських, селищних, міських рад про флагманський проєкт «Автошкола для осіб з інвалідністю» 14.05.2024 Департаментом соціальної та сімейної політики обласної державної адміністрації проведено онлайн-зустріч з фахівцями структурних підрозділів соціального захисту населення сільських, селищних і міських рад на тему: «Забезпечення проведення автомобільної підготовки осіб з інвалідністю та інших категорій населення».

У заході взяв участь завідувач відділенням з автомобільної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ, який презентував доповідь про процес організації навчання водінню в «Автошколі для осіб з інвалідністю» Одеського державного університету внутрішніх справ.

У ході зазначеної тематичної зустрічі були обговорені питання щодо:

- організації навчання водінню автомобілем в акредитованих закладах незалежно від форми власності та підпорядкування за рахунок коштів Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2006 № 999 «Деякі питання соціального захисту осіб з інвалідністю»;

- професійної адаптації ветеранів війни, членів їх родин, членів сімей загиблих (померлих), ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих), Захисників і Захисниць;

- організації процесу навчання водінню в «Автошколі для осіб з інвалідністю» Одеського державного університету внутрішніх справ.

У заході взяли участь 72 представника. У 2024 році і першому півріччі 2025 року навчання осіб з інвалідністю водінню автомобілем не проводилось у зв'язку із відсутністю відповідного фінансування.

Флагманський проєкт Міністерства освіти і науки України.

6. «Освіта для всіх».

У рамках реалізації проєкту в освітній мережі Одеської області впроваджується низка ініціатив, спрямованих на забезпечення рівного доступу до освіти для всіх, незалежно від соціального статусу, стану здоров'я чи інших обставин.

В умовах воєнного стану продовжують працювати 43 інклюзивно-ресурсних центри (далі - ІРЦ), які проводять комплексне оцінювання, надають корекційно-розвиткові послуги та здійснюють психолого-педагогічний супровід під час навчання дітей з ООП, зокрема з-поміж внутрішньо переміщених осіб.

У 2025 році вдалося розширити мережу, відкривши ще один такий центр у Фонтанській сільській територіальній громаді.

Військова зброяна агресія російської федерації внесла корективи в роботу ІРЦ, які з перших хвилин війни стали осередками психологічної підтримки дітей, молоді з ООП та батьків, що виховують особливих дітей.

З перших днів воєнної агресії російської федерації, діти з ООП, їхні батьки отримали і отримують шалену підтримку і ресурс від інклюзивно-ресурсних центрів та обласного ресурсного центру підтримки.

37 ІРЦ та обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти забезпечені діагностичними методиками WISC-IV, LEITER-3, PEP-3, CASD, CONNERS-3, що є базовими для обстеження дітей різного віку з найпоширенішими освітніми труднощами.

25 фахівців ІРЦ пройшли навчання щодо володіння методиками та отримали відповідні сертифікати.

За співпраці з Організацією об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури в області реалізовано проєкт щодо формування безпечного освітнього середовища, у рамках якого 16 ІРЦ та обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» забезпеченні діагностичними методиками SAFA і MPR, які здійснюють ґрунтовне оцінювання п'яти основних сфер розвитку та труднощів у навчанні, у тому числі дітей раннього віку.

У 2024 році запрацював освітній центр Державної установи «Школа супергероїв», що забезпечує надання освітніх послуг дітям, які перебувають на стаціонарному лікуванні або яким надається реабілітаційна допомога в закладах охорони здоров'я на базі закладу охорони здоров'я «Комунальне некомерційне підприємство «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради» (65000, м. Одеса, вулиця Віталія Нестеренка (Академіка Воробйова), 3).

Щоб усі діти на рівних умовах могли відвідувати школи очно, навчатися та спілкуватися з однолітками, Департамент освіти і науки спільно з органами місцевого самоврядування працюють над відновленням шкільного автопарку.

Для підвезення учасників освітнього процесу у 2024 / 2025 році було задіяно 471 шкільний автобус, що задовольняв потребу на 100% (19 722 особи).

Триває постійна робота щодо оновлення застарілого парку шкільних автобусів шляхом щорічної закупівлі шкільних автобусів за кошти державної субвенції та кошти місцевих бюджетів.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 року № 569-р «Про розподіл субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання шкільних автобусів у 2024 році» у 2024 році закуплено 26 шкільних автобусів. Для підвезення (на надання корекційних послуг) дітям з ООП територіальними громадами використовуються 14 спеціальних автобусів та 9 мобільних інклюзивно-ресурсних центрів.

Головне в освітньому процесі - це життя та здоров'я всіх його учасників.

В умовах воєнних дій проблема безпеки дітей набуває особливої гостроти, а створення безпечних умов навчання стає ключовим пріоритетом для кожного.

Продовжується робота зі створення фонду захисних споруд у закладах освіти Одещини: таких як сховища та протирадіаційні укриття, а також облаштування інших споруд, які можуть бути використані для укриття населення, таких як споруди подвійного призначення та найпростіші укриття.

Роботи продовжується, на даний час будівельні роботи в укриттях завершені на 108 об'єктах (61 заклад загальної середньої та 47 закладів дошкільної освіти).

У рамках підготовки до нового навчального року з метою перевірки, у тому числі, доступності до споруд цивільного захисту, спільними комісіями, до складу яких ввійшли представники ДСНС, Національної поліції, проведено 1497

обстеженнях об'єктів освіти, а саме: 454 об'єкти закладів дошкільної освіти; 816 об'єктів закладів загальної середньої освіти; 113 об'єктів закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти; 77 об'єктів закладів позашкільної освіти; 37 об'єктів закладів вищої освіти.

За результатами обстеження отриманні акти з позитивними висновками щодо їх використання.

Фонд споруд цивільного захисту (без урахування закладів приватної форми власності) становить 1437 одиниць для 305,96 тис. учасників освітнього процесу, а саме: 9 сховищ, 143 протирадіаційні укриття для укриття 61,5 тис. осіб, 1006 найпростіших укриттів для укриття 194,65 тис. осіб, та 288 споруд цивільного захисту (різних типів) інших суб'єктів господарювання використовуються для укриття 49,81 тис. учасників освітнього процесу.

За оперативною інформацією органів управління районних державних (військових) адміністрацій 389 споруд цивільного захисту та укриття, що перебувають на балансах закладів освіти, відповідають повністю або частково вимогам принципів безбар'єрності для маломобільних груп населення із забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування, з них 146 - відповідають повністю, 243 - відповідають вимогам частково.

Задля можливості доступу до укриттів осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення встановлюються стаціонарні та мобільні пандуси, підйомники в найпростіших укриттях, продовжується робота по встановленню табличок зі шрифтом Брайля, облаштовуються туалетні кімнати.

Разом з тим, в області забезпечено підтримку дітей (осіб) з особливими освітніми потребами в освітньому середовищі шляхом розвитку інклюзивного та спеціального навчання, зберігаючи право на вибір та доступність для кожного.

У закладах освіти Одещини отримують освітні послуги 8920 дітей з особливими освітніми потребами, з них:

- у закладах загальної середньої освіти – 6703 (в інклюзивних класах - 3864 дітей, в спеціальних класах – 72 дитини, у закладах спеціальної освіти – 2195 дітей, в умовах педагогічного патронажу - 572 дитини);

- у закладах дошкільної освіти - 2086 дітей (в інклюзивних групах – 934 дитини, у спеціальних групах – 821 дитина у закладах дошкільної освіти компенсуючого типу - 331 дитина);

- у закладах професійної (професійно-технічної) освіти - 131 учень з особливими освітніми потребами (в інклюзивних групах - 50, у спеціальних - 81).

Загальна кількість фахівців «асистент вихователя», «асистент вчителя» складала 2762 особи (2388 асистентів вчителя; 374 асистентів вихователя).

Для соціального супроводу дітей з ООП залучено 74 особи, з яких : реалізують соціальну послугу «супровід під час інклюзивного навчання» - 13 соціальних працівників (у ЗЗСО - 10, у ЗДО - 3), асистентів дитини - 61 (батьки або особи, що замінюють, у ЗЗСО - 41, у ЗДО - 20).

7.«Точка дотику».

У рамках реалізації проєкту заклади спеціальної освіти Одещини для дітей з тяжкими порушеннями зору долучилися до участі у програмі навчання та психолого-педагогічного супроводу осіб, які втратили зір внаслідок повномасштабного вторгнення рф.

До складу міжвідомчої робочої групи з підготовки проєктів актів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо надання закладами освіти реабілітаційних послуг (реабілітаційної допомоги)» від 25.02.2025 № 4250-IX залучені представники Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації.

Сурдопедагоги комунального закладу «Одеська спеціальна школа № 93 Одеської обласної ради» залучаються до роботи з особами, які втратили зір внаслідок повномасштабного вторгнення рф, з питань орієнтування у малому та великому просторі, орієнтування за допомогою тростини, знайомство з рельєфно-крапковою системою Брайля, на базі медичних установ.

8. «Освітня безбар'єрність: відкриваючи нові горизонти».

У рамках реалізації проєкту Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації, органи управління освітою та заклади освіти працюють над створенням умов освітнього середовища, де кожна дитина, у тому числі з особливими освітніми потребами, з інвалідністю, могла б комфортно навчатися, розвиватися та взаємодіяти з однолітками.

Дошкілля - перша ланка освітнього шляху.

Мережа закладів дошкільної освіти області різних типів та форм власності Одещини складається із 807 освітніх установ, серед них: 720 закладів комунальної форми власності, 2 державної форми власності, 85 приватної форми власності (51, 5 тис вихованців).

У закладах дошкільної освіти навчається 2089 дітей з особливими освітніми потребами (в інклюзивних групах – 934, у спеціальних групах – 821, у закладах дошкільної освіти компенсуючого типу – 331).

В області продовжується робота освітніх колективів, щоб кожна дитина, незалежно від її особливостей, місця проживання чи життєвих обставин, мала право та можливість на підтримку, розвиток і самореалізацію.

Флагманські проєкти Міністерства культури та стратегічних комунікацій України.

9. «Україна без бар'єрів».

10. «Інформація без бар'єрів».

Управлінням комунікацій та інформаційної політики Департаменту цифрового розвитку, інформаційної політики та туризму Одеської обласної державної адміністрації реалізуються проєкти «Україна без бар'єрів», «Інформація без бар'єрів», «Безбар'єрність - це коли можеш».

Перелік публікацій на вебресурсах обласної та районних державних (військових) адміністрацій за лінком:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Z7WBTyD_gi1LefYig94SmqvJsab7V5Jz/edit?usp=sharing&ouid=108300595694079921406&rtpof=true&sd=true

Також запроваджена реалізація проєктів, спрямованих на психологічну та фізичну реабілітацію ветеранів: «Реабілітація танцем», «Реабілітація кіберспортом», «Реабілітація рибалкою».

В рамках реалізації флагманських проєктів «Інформація без бар'єрів», «Україна без бар'єрів» у 2025 році в закладах культури області проведено низку тематичних заходів, зокрема:

- III Регіональна конференція «Одеса. Культура без бар'єрів» (Odesa. Culture without barriers), присвячену Всесвітньому Дню поширення інформації про аутизм (World Autism Awareness Day) у Міжнародному Культурному центрі Union;

- обласний семінар-практикум «Ти як? Культура без бар'єрів. Простори, де кожен може бути собою» за підтримки Координаційного центру з психічного здоров'я Кабінету Міністрів України, за участю Одеського обласного центру української культури (місто Одеса);

- низку навчальних онлайн-тренінгів для координаторів Хабів цифрової освіти громад області; засідання круглого столу «Зміцнення соціальної згуртованості: досвід і проблеми» за участю благодійного фонду «Карітас Одеса УГКЦ», практикум «Створення доступних документів у друкованому вигляді» (Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського);

- інтегроване заняття «Безбар'єрність - важливості створення рівних можливостей для всіх» в рамках програми «Музейна педагогіка» для учнів шкіл міста Ізмаїл (Обласному центрі естетичного виховання імені Емілії Євдокимової);

- семінари «Безбар'єрність - вимога часу», «Безбар'єрний простір в закладах культури» (Великомихайлівська селищна рада);

- дискусія «Відкрите та безбар'єрне спілкування для всіх» (Одеська обласна бібліотека для дітей ім. В. Катаєва);

- вебінар «Інклюзія для освітян» (Одеський театрально-художній фаховий коледж);

- тренінгове заняття «Роль лідера у формуванні безбар'єрного середовища» за участю Молодіжного громадського об'єднання «Голос Рені» та молоді в публічній бібліотеці Ренійської міської ради;

- інформаційні години, бесіди «Разом створюємо безбар'єрне середовище», «Мандруємо сторінками Довідника безбар'єрності», огляд путівника «Шість правил безбар'єрного спілкування», книжкові виставки «Світ один на всіх: література на допомогу інклюзивній освіті», вікторини «Гайд безбар'єрних подій», інформаційні дайджести «Безбар'єрні послуги сьогодні...»

- інформаційно-просвітницькі заходи з медіаграмотності: як розпізнавати фейки, перевіряти джерела інформації, безпечно користуватись соцмережами, правові вікторини «Моя позиція. Я маю право», виховні години з обговоренням соціальної відповідальності, людської гідності, рівних можливостей «Право і обов'язок», «Соціальні гарантії та пільги», «Закон і право – для всіх єдині», покази з навчанням освітнього серіалу «Безбар'єрна грамотність», бесіди та огляди літератури «Безбар'єрність – це коли не байдужий до інших» за участю осіб з інвалідністю та осіб похилого віку в закладах культури області.

В Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського з метою доступності аудіо та візуального контенту для людей з порушенням слуху та зору діють проекти текстово-візуальний супровід лекцій краєзнавчої тематики «Історія Одещини через слово» та краєзнавчі підкасти «Голос рідного краю».

Для розвитку та технічного оновлення Хабу цифрової освіти та читального залу Комунальної установи «Одеська обласна бібліотека для юнацтва» придбане та встановлене комп'ютерне обладнання.

В публічних бібліотеках області діє 83 Хаба цифрової освіти, в яких протягом 2025 року пройшли навчання понад 700 осіб.

Для осіб похилого віку діють короткострокові курси комп'ютерної грамотності, де навчають навичкам роботи на комп'ютері, знайомлять з програмою дистанційного спілкування з використанням Інтернету, сучасними електронними платіжними системами, реалізується бібліотечне обслуговування осіб похилого віку, одиноких осіб з інвалідністю на дому в рамках програми «Бібліотечний патронат».

Особи з інвалідністю та молодь залучаються до участі у гуртковій роботі, для осіб похилого віку проводяться різноманітні заняття в рамках проекту «Університет третього віку».

У приміщення обласних театрів забезпечено доступність для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема входи облаштовано пандусами. Вбиральню Одеського академічного театру музичної комедії імені Михайла Водяного облаштовано для маломобільних груп населення. Показ вистав супроводжується субтитруванням з метою підвищення їхньої інклюзивності.

Вхід до Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського облаштовано пандусом, дзвінком виклику персоналу, тактильною табличкою та тримачем для підйому.

Заклади культури м. Чорноморська Палац культури та КЗ «Школа мистецтва ім. Л. Нагаєва» обладнано сучасним похилим підйомником.

Облаштовано пандусами:

- будинок культури в селі Павлівка, будинок культури та бібліотеку в селі Долинівка, бібліотеку в селі Васиївка Павлівській сільській громади;

- Комунальну установу «Ананьївська музична школа імені Петра Івановича Ніщинського Ананьївської міської ради»;

- Комунальний заклад «Роздільнянський палац культури» Роздільнянської міської ради;

- підхід до Ізмаїльської школи мистецтв ім. Сергія Малаховського.

У рамках проєкту «Інформація без бар'єрів» впроваджено низку заходів, спрямованих на створення умов для ефективної комунікації органів державної та місцевої влади з громадянами і забезпечення доступності інформації для всіх суспільних груп.

Проєкт орієнтований, зокрема, на потреби людей із порушенням зору та слуху, людей старшого віку, осіб із мінімальною освітою та іноземців.

Його головна мета - надати рівний доступ до суспільно важливої інформації кожному.

Уніфіковано 53 офіційних вебсайтів органів місцевого самоврядування та вебсайт Одеської обласної державної (військової) адміністрації відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3 «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади».

44 з 91 (48,4%) офіційних вебсайтів органів місцевого самоврядування є базово доступними для осіб з інвалідністю з порушенням зору, слуху та мовлення згідно з положенням ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності веб-контенту W3C (WCAG) 2.0».

Працівники Департаменту взяли участь у вебінарах «Простою про складне» та «Публічні сайти без бар'єрів. Доступність у центрі уваги».

Також спеціалістам комунікаційних відділів запропоновано для проходження освітній серіал «Простою мовою про складне», адже спілкування простою мовою допомагає державним службовцям зрозуміло пояснювати офіційну інформацію громадянам.

Завдяки отриманим знанням публікації на вебресурсах місцевих органів виконавчої влади стають більш простими для сприйняття без втрати змісту. Працівники комунікаційних відділів продовжують підвищувати кваліфікацію, щоб створювати зрозумілі повідомлення простою мовою, уникати перевантаження, оформлювати текст, щоб його було легко сприймати.

У 2025 році вдалося підвищити базовий показник доступності вебсайту Одеської обласної державної адміністрації на 5 балів у порівнянні з попереднім роком. За результатами перевірки компанії ЕРАМ, офіційний сайт Одеської облдержадміністрації наразі відповідає 10 ключовим критеріям цифрової доступності, отримавши найвищий результат - 10 із 10 балів.

29 серпня 2025 року в Одесі відбулася спеціальна зустріч, присвячена темі безбар'єрності в комунікаціях та формуванню згуртованого суспільства на основі поваги, інклюзивності та спільних дій. Учасникам презентували відеолекцію,

створену за мотивами «Довідника безбар'єрності», яка закликає до коректного та чутливого використання мови у взаємодії з різними соціальними групами.

Для представників медіа та комунікаційників проведено спеціальний тренінг «Безбар'єрність: коректна комунікація та взаємодія» за участі експертки ГО «Безбар'єрність» Світлани Гнатюк.

Крім того, районним державним (військовим) адміністраціям було надіслано листа з рекомендаціями долучитися до процесу створення безбар'єрного комунікаційного середовища та ознайомитися з відеолекцією

«Коли можеш комунікувати без бар'єрів». Цей матеріал має стати корисним у повсякденній роботі, адже саме від стилю та тональності спілкування залежить довіра громадян до державних інституцій.

Одеська обласна державна адміністрація у співпраці з районними адміністраціями та органами місцевого самоврядування реалізує Всеукраїнську інформаційну кампанію «Україна без бар'єрів», що має на меті поширення принципів інклюзивності та поваги в суспільстві. З переліком публікацій на тему безбар'єрності, які розміщувалися на вебресурсах обласної та районних державних (військових) адміністрацій протягом трьох кварталів 2025 року, можна ознайомитися за посиланнями:

1.<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1RE52HgI-7Rkfy7vsyh1It-1SF6kLEsad/edit?usp=sharing&oid=108300595694079921406&rtpof=true&sd=true>

2.https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Z7WBTyD_gi1LefYig94SmqvJsab7V5Jz/edit?usp=sharing&oid=108300595694079921406&rtpof=true&sd=true

3.<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1ejBwBdXLg2R0WBdRxJZCg79o2kIRUiiR/edit?usp=sharing&oid=108300595694079921406&rtpof=true&sd=true>

Флагманський проєкт Міністерства цифрової трансформації України.

11. «Доступність цифрових послуг».

У межах впровадження флагманського проєкту Одеська обласна державна (військова) адміністрація у взаємодії з районними державними (військовими) адміністраціями та органами місцевого самоврядування забезпечує системну реалізацію комплексу організаційних, технічних та управлінських заходів, спрямованих на розбудову доступного та інклюзивного цифрового середовища на території регіону.

1. Забезпечення ширококутового доступу до мережі Інтернету Населені пункти з ширококутовим доступом до мережі Інтернету, а також з фіксованим підключенням до волоконно-оптичних мереж: 852 з 1177, що становить 72,4% 797 з 1177 (67,7%) населених пунктів області забезпечені мобільним зв'язком 4G.

Громади, де працюють оператори з волоконно-оптичними мережами 91 з 91 ТГ.

Кількість операторів фіксованого інтернету - 731. З них 688 надають послуги доступу до мережі Інтернет з використання волоконно-оптичних мереж, тобто 94,1%.

2. Об'єкти соціальної інфраструктури, які мають широкосмуговий доступ до мережі Інтернет 87,4% закладів системи соціального захисту населення мають підключення до мережі Інтернет, враховуючи обласні.

96,7% центрів надання адміністративних послуг (у т.ч. територіальних підрозділів та віддалених робочих місць) підключено до мережі Інтернет.

95,7% закладів дошкільної освіти підключено до мережі Інтернет.

92,7% закладів освіти (ЗЗСО, ЗВО, професійно-технічні, заклади фахової передвищої освіти, заклади позашкільної освіти) підключено до мережі Інтернет, враховуючи області.

66,3% закладів охорони здоров'я підключено до мережі Інтернет, враховуючи обласні.

60,6% бібліотек підключено до мережі Інтернет, враховуючи обласні.

74,4% закладів культури та мистецтв підключено до мережі Інтернет, враховуючи обласні.

70,3% закладів комунальної сфери підключено до мережі Інтернет.

73,9% інших обласних закладів, установ та підприємств підключено до мережі Інтернет.

436 з 507 (86%) пунктів незламності забезпечено підключенням до мережі Інтернет за допомогою технології оптичних мереж (PON), що забезпечує цифрову підтримку населення в умовах надзвичайних ситуацій.

744 з 1112 (66,9%) укриттів забезпечено підключенням до мережі Інтернет за допомогою технології оптичних мереж (PON), що забезпечує цифрову підтримку населення в умовах надзвичайних ситуацій.

На території області функціонує 1598 публічних закладів, що надають безоплатний Wi-Fi-доступ до Інтернету для мешканців.

3. Неголосовий виклик екстрених служб

В 3 територіальних громадах з 91 (3,3%) доступні послуги з надання екстреної допомоги провайдерами неголосового виклику екстрених.

4. Контактні центри ОМС (у т.ч. IVR)

В 5 територіальних громадах з 91 (5,5%) наявний контактний центр для інформування про адміністративні та публічні послуги в ОМС (в т.ч. IVR систем).

5. Інтеграція з сервісами Дія (Дія. Шерінг / Дія. QR)

44,3% закладів системи соціального захисту населення, враховуючи обласні, використовують у роботі Дія. Шерінг або Дія. QR.

100% центрів надання адміністративних послуг (у т.ч. територіальних підрозділів та віддалених робочих місць) використовують у роботі Дія. Шерінг або Дія. QR.

87,2% закладів дошкільної освіти використовують у роботі Дія. Шерінг або Дія. QR.

77,8% закладів освіти (ЗЗСО, ЗВО, професійно-технічні, заклади фахової передвищої освіти, заклади позашкільної освіти), враховуючи обласні, використовують у роботі Дія. Шерінг або Дія. QR.

54% закладів охорони здоров'я підключено до мережі Інтернет, враховуючи обласні враховуючи обласні, використовують у роботі Дія. Шерінг або Дія. QR.

9,9% закладів комунальної сфери, враховуючи обласні, використовують у роботі Дія. Шерінг або Дія. QR.

8.7% інших обласних закладів, установ та підприємств використовують у роботі Дія. Шерінг або Дія. QR.

6. Посилення цифрових можливостей ЦНАП

64 ЦНАП (70,3 %) обладнаний системою підсилення звуку для осіб з порушеннями слуху;

71 ЦНАП (78 %) мають підписаний договір з перекладачем жестової мови;

59 ЦНАП (65 %) одночасно мають і систему підсилення звуку, і договір з перекладачем жестової мови;

У 77 ЦНАП (84,6 %) запроваджено онлайн-оплату адміністративних послуг за допомогою QR-коду, POS-терміналу або терміналу типу Ibox;

У 58 ЦНАП (63,7 %) запроваджено онлайн-оплату комунальних послуг за допомогою QR-коду або платіжного терміналу.

12. “Програма цифрової освіти”.

У рамках реалізації флагманського проєкту “Програма цифрової освіти” в Одеській області здійснено низку заходів, які сприяли розвитку цифрових навичок серед різних верств населення, а саме:

Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією організовано та проведено навчання з питань цифрової грамотності та кібергігієни для працівників закладів соціальної інфраструктури. У навчальних заходах взяли участь 1920 осіб.

До проходження курсів і перегляду освітніх серіалів на платформі Дія. Освіта було залучено 7776 працівників обласної державної (військової) адміністрації, районних державних (військових) адміністрацій, органів місцевого самоврядування, закладів освіти та охорони здоров'я. Це забезпечило їм доступ до актуальних знань та інструментів для роботи в цифровому середовищі.

Ці заходи можуть стати основою для подальшого розширення програми, а також засвідчили готовність області до активної участі у національних цифрових ініціативах.

В рамках реалізації проєкту на базі публічних бібліотек області реалізується програма «Хаб цифрової освіти».

На цей час в області діє 83 таких центри.

Регіональним Хабом цифрової освіти є Комунальна установа «Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського».

В рамках обласної комплексної програми «Культура Одещини – 2025-2027 роки» в Одеському обласному бюджеті на 2025 рік передбачені кошти на придбання обладнання для Хабу цифрової освіти, який буде діяти на базі відділу мистецтв обласної бібліотеки та придбання апаратно-програмного комп'ютерного тифлокомплексу.

Наразі триває процедура відкритих торгів.

13. “Безбар’єрний ЦНАП”.

В рамках реалізації флагманського проєкту «Безбар’єрний ЦНАП» протягом 2025 року Департаментом вжито комплекс заходів щодо адаптації інфраструктури приміщень ЦНАП Одеської області відповідно до потреб осіб з інвалідністю, а також інших маломобільних груп населення.

1. Розроблено систему ключових показників ефективності діяльності ЦНАП, яка включає окремий розділ «Безбар’єрність». Щомісячно керівники ЦНАП подають оновлену інформацію щодо виконання критеріїв доступності та безбар’єрності приміщень.

За результатами моніторингу встановлено наступне:

56 ЦНАП забезпечили безбар’єрний вхід для маломобільних груп населення. Це досягнуто завдяки комбінації таких рішень: розміщення приміщень ЦНАП на першому поверсі, облаштування пандусів з поручнями, маркування контрастним кольором сходинок та наявності кнопок виклику.

59 ЦНАП мають інформаційні таблички (вивіски ЦНАП, графіки роботи, номери або назви робочих місць, назви секторів, кнопки виклику персоналу, санітарні кімнати), що дублюються шрифтом Брайля.

45 ЦНАП обладнані мнемосхемами, які відображають план приміщення для полегшення навігації людей з інвалідністю.

У 41 ЦНАП встановлено аудіопоказники, які працюють за принципом активації звукового сигналу в певних місцях приміщення, для того щоб зорієнтувати людей із порушенням зору в приміщеннях.

У 71 ЦНАП наявна можливість встановлення відеозв'язку з перекладачем жестової мови шляхом співпраці з Одеською обласною організацією УТОГ.

64 ЦНАП обладнані системами підсилення звуку необхідними для забезпечення комфортної комунікації осіб з адміністраторами при отриманні адміністративних послуг.

35 ЦНАП облаштовані спеціальними паркувальними місцями для осіб з інвалідністю поблизу входу до приміщення, згідно з вимогами ПДР (наявність дорожнього знаку, горизонтальної розмітки з піктограмою та розташування не далі ніж 50 м від входу).

2. З метою підвищення обізнаності та практичних навичок у сфері інклюзії та взаємодії з людьми з інвалідністю у вересні 2025 року

Департаментом ініційовано проходження адміністраторами ЦНАП на платформі Дія.Освіта навчального курсу «Держава без бар'єрів», де було надано роз'яснення різних аспектів безбар'єрності в роботі публічних службовців.

Проведено роз'яснювальну роботу з керівниками ЦНАП Одеської області щодо дотримання стандартів доступності та безбар'єрності у публічному сервісі.

14. “Створення центрів цифрової безбар'єрності”

У 12 із 91 територіальної громади області функціонує 54 хаби цифрової освіти. Середня забезпеченість у залучених ТГ становить 4,5 хаба / ТГ (54/12), тоді як середня щільність мережі в розрахунку на всі ТГ області - 0,59 хаба / ТГ (54/91). Наявна мережа формує базову інфраструктурну спроможність для поетапного розгортання центрів цифрової безбар'єрності та масштабування надання цифрових послуг.

В рамках флагманського проєкту “Створення центрів цифрової безбар'єрності” та на виконання Плану заходів з реалізації у 2025 і 2026 роках в Одеській області Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 06.06.2025 № 513/А-2025, Департамент провів навчальні вебінари щодо надання цифрових послуг особам з інвалідністю та особам старшого віку для 366 працівників бібліотек та надавачів соціальних послуг.

Флагманські проєкти Міністерства економіки України.

15. «Робота без бар'єрів».

16. «Безбар'єрність на ринку праці».

В рамках реалізації проєктів в Одеській області діють наступні програми:

1) «Власна справа». З початку дії програми 1052 учасники проєкту отримали мікрогранти на загальну суму 262,9 млн грн;

2) гранти в рамках програми з підтримки ветеранів та членів їх сімей з початку реалізації проєкту отримали 62 особи на загальну суму 29,9 млн грн, що допомогло їм адаптуватися до мирного життя через підприємницьку діяльність.

3) навчання та перенавчання у Центрах профтехосвіти (ЦПТО) за направленням служби зайнятості проходили 47 зареєстрованих безробітних з інвалідністю.

З метою сприяння працевлаштування військовослужбовців, звільнених з військової служби та осіб з інвалідністю внаслідок війни, в області діють ряд програм щодо професійного навчання та перекваліфікації ветеранів війни та можливості подальшого їх розвитку.

З початку 2025 року пройшли навчання 56 учасників бойових дій (далі - УБД), видано ваучерів на навчання 30 особам.

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 15.09.2023 № 984 (далі - Постанова) стартував експериментальний проєкт з організації

професійного навчання УБД та осіб з інвалідністю внаслідок війни в закладах професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості, який дає можливість ветеранам незалежно від рівня їх освіти безкоштовно пройти професійну підготовку, перепідготовку або підвищення кваліфікації за професіями, що є затребувані на ринку праці.

Навчання проводиться за 95 робітничими професіями та 365 освітніми програмами підвищення кваліфікації і триває до 6 місяців.

З початку дії Постанови в Одеській області проходили навчання 177 осіб ветеранів війни, за професіями: «тракторист», «електрогазоварник», «оператор з обробки інформації та програмного забезпечення» тощо, та підвищували кваліфікацію на короткотермінових курсах за напрямками: «Держпрограма Є-робота. Отримання державного гранту на створення або розвиток бізнесу», «Адміністратор веб-ресурсів», «Сучасна ділова українська мова».

Разом з тим, для розв'язання проблем у сфері зайнятості в регіоні обласна державна (військова) адміністрація спільно з Одеським обласним центром зайнятості розробили та затвердили Програму зайнятості населення на 2024-2025 роки, яка враховує сучасні реалії у створенні нових робочих місць та сприяння зайнятості громадян, у тому числі ВПО та ветеранів.

В рамках Програми та з метою адаптації та повернення осіб з інвалідністю, осіб з інвалідністю внаслідок війни до активної зайнятості, служба зайнятості залучає громадян даних категорій та роботодавців до активних програм / напрямів зайнятості.

З початку 2025 року:

- 22 особи брали участь в громадських роботах або роботах тимчасового характеру;

- видано 129 направлень для участі 40 осіб з інвалідністю в суспільно-корисних роботах;

- 45 осіб отримали ваучер для підтримання конкурентоспроможності на ринку праці.

З метою стимулювання роботодавців до створення нових робочих місць та працевлаштування на них зареєстрованих безробітних з початку 2025 року Одеською обласною службою зайнятості прийнято 90 рішень про надання компенсації Єдиного внеску суб'єктам малого підприємництва.

Крім того, прийнято 72 рішення щодо надання компенсацій роботодавцям, які працевлаштували зареєстрованих безробітних, визначених статтями 26, 26-1 та п. 4 ст. 29 ЗУ «Про зайнятість населення».

За програмою надання роботодавцям компенсації фактичних витрат за облаштування робочого місця особи з інвалідністю, згідно з Постановою КМУ від 22.08.2023 № 893, у 2025 році 39 роботодавців отримали компенсацію витрат за облаштування 42 робочих місць для осіб з інвалідністю I та II групи.

Флагманський проєкт Міністерства розвитку громад та територій.

17. «Рух без бар'єрів».

Наразі на території Одеської області реалізується флагманський проєкт Міністерства розвитку громад та територій України «Рух без бар'єрів».

Одеська міська рада є учасником зазначеного флагманського проєкту серед інших 15 територіальних громад України та презентувала Безбар'єрний маршрут міста Одеса «Магістральний трамвайний маршрут прямого сполучення «Північ-Південь».

Передбачений маршрут загальною протяжністю 19 900 метрів, від вул. Героїв Оборони Одеси, 24 до Центру надання інтегрованих адміністративних послуг, вул. Косовська, 2-Д.

Виконання робіт заплановано провести в декілька етапів.

На I етапі передбачається модернізація ділянки маршруту в 2900 метрів від просп. Князя Володимира Великого (на ділянці від вул. Кішинівської до вул. Давида Ойстраха) та вул. Академіка Заболотного (на ділянці від просп. Князя Володимира Великого до вул. Кримська), включаючи підходи в тому числі до Комунального некомерційного підприємства «Одеська обласна клінічна лікарня» Одеської обласної ради, під час якої буде проведено капітальний ремонт твердого покриття тротуарів з облаштуванням усіх засобів для безперешкодного руху та облаштування елементами безбар'єрності будівель та споруд які перебувають у державній та комунальній власності.

Визначено амбасадорів проєкту - Валентина Хорунжа, Голова Молодіжної ради при Одеській міському голові, Членкіня ради Безбар'єрності при Одеському міському голові та Олег Соколов, Представник Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю в Одеській обласній державній адміністрації.

В період з 02.06.2025 по 06.06.2025 представниками обласної державної (військової) адміністрації, Одеської міської ради та амбасадорами проєкту проведено маркування безбар'єрного маршруту міста Одеса «Магістральний трамвайний маршрут прямого сполучення «Північ-Південь» відповідно до розробленого бренд-буку.

Загальна кількість виготовленої продукції по проведеному маркуванню становить:

- 5 бордів;
- 7 плакатів;
- 36 наліпок.

Маркування встановлене на постійній основі протягом усієї тривалості реалізації проєкту.

Усі об'єкти, що входять до маршруту, промарковані відповідно до Інструкції з маркування проєкту «Рух без бар'єрів».

Забезпечено підписання 56 меморандумів про співпрацю між Одеською міською радою та представниками бізнесу, які здійснюють свою діяльність на території вздовж безбар'єрного маршруту у місті Одеса.

Розроблено проєктно-кошторисну документацію на об'єкти, що підлягають облаштуванню безбар'єрним простором шляхом капітального ремонту / реконструкції вздовж безбар'єрного маршруту. Отримано експертні звіти. По більшості об'єктів оголошено тендери на виконання робіт. Деякі тендери вже проведено, укладено договори з підрядними організаціями та отримано дозволи на проведення будівельних робіт. Роботи розпочато.

З метою посилення комунікаційної роботи із висвітлення реалізації проєкту «Рух без бар'єрів» в місті Одеса, обласною державною (військовою) адміністрацією періодично на офіційному вебсайті та у месенджері Facebook публікуються інформаційні пости про реалізацію першої черги робіт із облаштування безбар'єрного маршруту.

У міському електротранспорті транслюється аудіозапис про реалізацію флагманського проєкту Міністерства розвитку громад та територій України «Рух без бар'єрів» на території міста Одеса.

Реалізація зазначеного проєкту сприятиме покращенню якості життя мешканців Одеси та її гостей, розвитку соціально відповідального бізнесу та створенню інклюзивного простору, де кожен має рівні можливості для пересування, отримання послуг і участі в суспільному житті.

Флагманський проєкт Міністерства молоді та спорту України.

18. «Активні парки: локації безбар'єрного дозвілля».

В рамках проєкту в Одеській області працює 10 клубів «Нестримні» (7 - місто Одеса, 3 - місто Південне), 2 бігові клуби (1 - місто Одеса, 1 - місто Подільськ), 2 клуби Скандинавської ходьби (1 - місто Одеса, 1 - місто Подільськ).

В 2025 році проєкт «Активні парки - локації здорової України» в Одеській області реалізується у 41 громаді, працює 49 координаторів (фахівців).

Залучено - 11554 учасники, з яких 193 особи з інвалідністю, 110 - ветеранів війни, 633 - внутрішньо переміщені особи.

Флагманський проєкт Міністерства у справах ветеранів України.

19. «Розвиток спорту для ветеранів».

В Одеській області триває активна робота щодо розвитку адаптивного спорту та спорту ветеранів війни.

Посилено співпрацю та налагоджено взаємодію з низкою спортивних федерацій та фізкультурно-спортивних товариств у напрямку розвитку адаптивного спорту та спорту ветеранів війни.

За підтримки спортивних федерацій, а саме федерації стрільби та федерації стрільби з луку, створено постійні реабілітаційні заняття для ветеранів з стрільби кульової та стрільби з луку.

Було проведено цикл ознайомчих заходів з адаптивних видів спорту для ветеранів війни та членів їх сімей в усіх районах Одеської області.

До проведення заходів залучено федерацію піклболу, фізкультурно-спортивні організації з ампфутболу, баскетболу на кріслах колісних.

В заходах взяли участь понад 140 ветеранів та 250 членів їх сімей.

Створено мережу локальних координаторів по адаптивним видам спорту в Одеській області.

Опрацьовуються можливості залучення тренерського та методичного ресурсу до роботи з ветеранами війни та особами з інвалідністю.

До висвітлення проведених заходів та програм реабілітації на постійній основі долучаються ЗМІ (Одеса «Суспільне», «Інтер»).

В соціальних мережах обласної державної (військової) адміністрації розміщуються анонси про заходи, програми та можливості для ветеранів.

Створено гарячу лінію для ветеранів задля надання інформації стосовно програм з спортивної реабілітації, запланованих заходів.